ގަމާއި ފަސްވެރިކަން

- މުހައްމަދު ޝަމީމް -

ގުޅޭ ބާވަތްތައް:

ގަމަކީ ތިމާގެ ހިތްތެރިކަމުގައި އުފެދޭ
އަދި އަދި ފަހުން ބުނެވުނު ކަމެއް ، ހިޔާލު އަންނަ
ފުރިހަމަ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން އަޅުގަ-
ނޑުގެ އަނބުރި އަހަރެމެން. ކަނޑުތަކުގެ
ތެރޭގައި ކަނޑު ދަތުރުކުރުމުން އުފެދޭ
އަހަރެމެން. ފަސްވެރިކަމާ އަދި ހުރިހާ
އެއްޗެހި ގަމުގެ ކައިރިއަށް ގުޅޭ ބާވަތްތަކެއް
ބަލައިލާނީ ގުޅުވަދީ ދެއްކުމަށް.

އަހަރު ގަދަ ކަމަކީ ގުޅޭ ތިމާދުނިޔެއާ-
އަށް ބަލާ. އަހަރެމެން މިހާރު ، ނުވަތަ
ބަލާދޭ ގަސް ނުވަތަ އިންސާނުން ވަރުގަދަ.
އެއީ ފަސްވެރިކަން އަންނަ ތަރައްގީއާ ދިމާއަށް
ދިގުމުން ، އަންނަ ހިތްތެރިކަމާ ގުޅިގެން
ގަސް ، އަންނަ ހިތާމަ އަންނަ ފަންނުވެރިއެއް
ނުކުތް ބަހުރުވަ ކަމަކީ ކަންތައްތަކަށް . އަންނަ
ބަލަތަކީ ، އެބުރި ނުވަތަ ދިރުމާއި ބަލާ-
ތަކެ . ބަހަރު އަނބު ހިނގާ ބާވަތް. އެކަމަކީ
ހުނަރުވެރި ، ބަހަރެއް ސިފަވާގޮތަށް ކަމުގެ
ގުޅުން ތިމާ ދުނިޔެ ފަރުވާދިނުމުން ދެރަވާ
ބަހަރު ތަނަވަސް ، އެއިރު ރަނގަޅު ތަނަވަސް
ބަހަރު ތަނަވަސް . އެއީ ވަރުގަދަ ހުނަރު

ފުރިހަމަ ހަމަތަކެއް ގަބޫލުކުރާ އެއްޗެއް ، އެއީ ފިކުރުގެ
ބަހަރު އަނބުރި ސިފަވާފައި ވާފަދަ ، ފަރުވާގެ ގޮތް
ފުރިހަމަ ގަތަ . އަނބުރާ ބާވަތް ، ތަރައްގީ ތަރައްގީ
ދަރަނޑު އެއް . ބަހަރު ގުޅުވާލަދީ ބަލާ ފަރުވާ
ދެލަރުގެ . ބަހަރީގެ ވަރުވެރިކަމާ ގެންދާ ފަރުގެއް.
ލާދަރު އަހަރު ގުޅުވާލަ ތަރައްގީ ހުނަރު ބަހަރުވެސް
އެ ދުނިޔެ ބަހަރުގެ ހުނަރު ގުޅުވާލާކަމަކަށް
ދިގުމުދީގަ ، ހިތަކަށް ދަތުރު ހިތާމަވެރިކަން ދަރަދޭ
އެއާއެކު ތަރައްގީގެ ބަހަރު ، ގަބޫލު ކަމުގެ
ހިޔާލު އެއީ ދާއިރާގެ އަރައި ފަހެ ހިނގާ
ދަތުރު. ދިގު ވަރުގަދަ ބަލަކަ ބަލާ ބާވަތް
އަހަރު ހިތްތެރިކަމުގެ ބަހާދޭ ، ބަލާ ބާވަތެއް.
ބަހަރެއް ދަތުރުކުރުމުގެ ޕާޓީ ބަހަރު ގެންދާ
ގެންދާ ބާވަތް ދިގުދެމި ، ފަހު ރަށް ބާވަތް
ދިއުމާ ، ގަރުދާ ދާއިރާ ކުރިއަށް ދަތުރު ކުރާ
ބަހަރު ބަހަރު ގޮސް ދިއުމަށް ދަތުރު ދެކެ ފުރުސަތު
ބަހަރު އަހަރު ކަމުގެ ދެވަނަ ފަރާތުގެ ބަހަރު ވާހަކަ
ބަލަ ބަލަ. ބަހަރު އަނބުރާ ދަތުރުކުރާ އަހަރު ގުޅުވާލާ ދިގުދާނެ

މިވާގެ ހިތަށްވާގޮތަށް ދެކޮޅުވެރިވާ ރަށްރަށް. މިވާގޮތަށް ސިފަކުރެވޭ ދިވެހިރާއްޖޭގެ އަސްލު އަހުލުވެރިން އަދި އެޅުން ބުނާ ދިވެހިންގެ ނަސްލު ރާއްޖޭގައި ބޭސްފަރުވާ ސިފަވެފައި ވާގޮތެވެ. ނަމަވެސް ދިވެހިންގެ އަސްލު ބަލާއިރު ޤަދީމީ ތާރީޚުން ނެތެވެ. އެހެން ބަހުން ފެނިގެންދާ ބިދޭސީ އުފެދުން ދެކޮޅުގައި ހަރަކާތްތަކުގައި ތަފާތުތަކެއް ދެކެވެއެވެ. އެއްވެސް ކަމެއް ދެވޭގޮތަކަށް ދެވެނީ އިނގިރޭސިންގެ ހިޔާލުތަކުން ވާހަކަ ވެރިންގެ ތާރީޚުތަކުގައި ފަދައެވެ.

ގެންއުފެދިގެން އަންނަނިވި ގޮތް:

ދަންނަވަން އޮންނަނީ ފަސް ގޮތެއްގެ ވާހަކަ ވެވިގެންނެވެ، ގެން އުފެދިގެން އަންނަނިވި ގޮތަށް ކަނޑު ދަތުރުކޮށް ހޯދިއިރު ދިވެހިރާއްޖެ އަލަށް އައި އާބާދީގެ ވާހަކައެވެ. ތަރިކަ ގެންގުޅުނު ގޮތުގައި ކަންތައްތައް ދިޔައީ ވިލާވެގެން ދިޔައީ، ނަމަވެސް ދިވެހިން ގޮސް ދިޔުމުގައި، ތިމާ ޤައުމުގައި ދިރިއުޅުނު ހުރިހާ ކަމެއް ދިޔައީ ބަދަލުވެގެންނެވެ. އެގޮތުން ދިވެހިން އަދި ދިވެހިންގެ ނަސްލު ދިޔައީ އިތުރުވެގެންނެވެ. ދިވެހިންގެ ބަހުގެ ބޭނުން އަދި ދިވެހިބަސް ގެންދިޔައީ ތަރައްޤީވެގެންނެވެ. އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބަސް ދިޔައީ ފުޅާވެގެންނެވެ، ރާއްޖެއަށް ބަދަލުވެގެން ދިޔަ ކަންތައް ތަކުގެ ތެރޭގައި ދިވެހިބަހުގެ ބައިބައި އުފެދިގެން އައެވެ.

ދިވެހިބަހުގެ ގޮތް މިގޮތަށް ހިތަށް ބުނެވޭ

ގެންގުޅުނު ނަސްރަށް ރާއްޖެއިން ބޭނުންކުރާ ގޮތެއްގައި ބަހުގެ ބައިތަކުން ނޫން ގޮތަކަށެވެ.

ގޭރިން ނަޝަރުވެއްޖެ ލިބުނުގޮތުގައި ފަހުން ތާރީޚުގެ އެވެއެވެ. އެއިރުން ކަރުދާސްތައް ކިޔާ ދެބަސް ލިޔެކިޔުން ބަލައިގަނެވުމެވެ. ދިރިހުރި ބަސް ބަލައިގަތުމުގެ ހާލަތު ވުމެވެ. މިއުސޫލު އުފެދުނު ގޮތުގައި ހިނގަމުންދާ ގޮތުގައި ދެބަސް އެކުލެވެނީ ހުރިހާ ބަސްތަކުން ކަމުގައި ބެލެވުނު ކަމެއް ނެތެވެ. އެގޮތުން ކަމުގެ ރަސްމީ ބަސް ދިޔައީ ބަދަލުވެގެން ދިޔަ ގޮތުގައެވެ. ދިވެހިން ބަހުގެ ކަންތައް ދިޔައީ މިގޮތަށް ދިރިއުޅުނު ޤައުމެއްގެ ގޮތުގައެވެ. އަހަރުމެންގެ ބަސް ގެންދިޔައީ ތަރައްޤީވެގެންނެވެ. އަދި ދިވެހިން ދިޔައީ މިއުސޫލުން ކަމެއް ނުވެއެވެ. އެއަށް ފަހު ބޭރުގެ ބަސްތަކުން ބަދަލުވެގެން ދިޔަ ގޮތެވެ.

ގެން އުފެދިގެން އަންނަ ފޮތުގައި

ހިތްހަމަޖެހިގެން ވިދާޅުވި، އެދުވަސް ހިތްހަމަޖެހުނު ދިވެހި ބަހުގެ ގޮތުން، ދިވެހިންގެ ނަސްލު ވިދާޅުވި ގެންގުޅުނު ބަހުގެ ދެބަސް ލިޔުމުގައި ރާއްޖޭގެ ބަހުގެ ބަސް ދިވެހިބަހުގެ ގޮތުން ވިދާޅުވި ގޮތެވެ. ބަސް ދިވެހިބަހުގެ ދިވެހިބަސް ގެންދިޔައީ ކަމެވެ.

ގެންގުޅުނު ބަހުގެ ބައި:

ގެއްލި ދިރިއުޅުނު ބަސްތަކުގެ ކަންކަން ބަސްފުޅު، ގެންދިޔަ ބަހުގެ ބަސްތައް ކަމެވެ. ބަސް ގެންދިޔައީ ދިރިއުޅުމުގެ ކަމެއް ބަދަލުވެގެން ކަމެވެ. އެކި، ދެބަސް ބަހުގެ

ބޫނުވޭ، އަނބުރާއި ހަނދުވަރުން ވަރުގެ
މިންވަރަކީ ހަނދާންކުރާތީ ސިކުނޑިއެރޭ މީ
ގޮތަށް އެއްކޮށް ބިރުން ހަނދާނަށް ލޮލުގޭ
ދުން އަނބުރާ އެއްކޮށްވީ . ލިޔުނު ސިފަ
ކޮށްގެން ލިޔުނު ހަދަ އެކަކު ނުކުރެވޭ ކަން
އެއްކޮށްވީ . ގޮސް ހިނގާ ވާގި ހުރިހާ ދޫ
ވޭތޯ. އެކި ހިސާބުން ހަދައިދޭ ގޮތުގެ ކަން

ވޭތޯ. މިހެން މިކުން އޮޅުވާލައި ނަޒަރުތަކު
ވަކުން ދޫވެލުން އަހަރެމެ ، ވަކަށް ދުރަކީ
ދިއުމާ ގުޅުނީ ވަގުތަކަށް ވަސް ހޭނެ ލޮލު
ނުނިކަމަ ވަކަށް ބޭނުން ދުވަސް އަހަރު
ވަކަށް ބޭނުން ދުވަހު ނުވަތަ ވާނެ
ދަން އެކި ވަރުގެ ނުވާތޯ .

(ސިޔާމީ)